RECTOR
Universitatis Rostochiensis
JOANNES BACMEISTERUS,
Med. D. & Professor Publico hoc
PROGRAMMATE
CIVES ACADEMICOS
AD
PASCHALE SACRUM
Gloriosæq; Victoriæ & Resurrectionis CHRISTI, SALVATORIS nostri Memoriam devotè celebrandam
Seriò Monet & Invitat.

ROSTOCHII,
Typis Hæredum NICOLAI KILII, Acad. Typ.
Anno 1656.

Ictores apud Romanos si ob res præclare gestas, triumphum agere cuperent, ipsis prius id facere, quam de eo deliberasset Senatus, ac concessisset triumphum non licebat. Illud decretum erat quasi approbatio quædam rerum tanquam salutarium & utilium ab ipso Victore gestarum & constituebatur triumphum exhibendi certum tempus, quo esset inchoandus, & quam diu durare deberet. Huic concedebatur unus dies, alteri biduum vel triduum, prout gloriosius pugnassent, siquidem Æmilius Paulus de Rege Persa, & Q. Flaminius de Macedonia triduo triumpharunt, Julius Cæsar quater eodem mense, & divus Augustus tres egit triumphos continuo triduo. Triumphi ratio hæc erat. Victor sellæ eburneæ in curru triumphali aureo, quo per mediam urbem ad Capitolium magnum Jovis templum vel â quatuor candidis equis ut Camillus, vel ab Elephantibus ut Pompejus Magnus triumpho Africano, & divus Cæsar Gallico, vel â Leonibus ut Marcus Antonius: vel â Cervis ut Marcus Aurelianus, vel deniq; ab Equis hermaphroditis ut Nero, vehebatur, insidebat, præcedentibus ante currum præcipuis Capitaneis & militibus, quorum opera bellum erat confectum, qui spolia, res pretiosas, arma & alia debellatis ac despoliatis hostibus erepta, item picturas insignium oppidorum devictorum cum inscriptione, picturas navales & terrestres pugnas exprimentes, ferebant. Hos sequebantur hostes capti & vincti, lugubri amictu induti, ipsi Capitanei & Duces præcipui qui se Romano populo opposuerant. Proxime post currum triumphalem promiscua militum & Romani populi multitudo incedebat, quæ cum præcedentibus Ducibus, Capitaneis & Militibus carmen triumphale in Victoris laudem & honorem læta & clara voce cantabat. Victori jam Urbem ingredienti totus primò Senatus, deinde Cives suo quisq; ordine & loco, tum Virgines Vestales, Sacerdotes & Flamines

obviam

obviam procedebant, donec tandem in Capitolium, ubi multæ grandiores victimæ insigniter ornatæ mactabantur, deductus & devectus, pro gratiarum actione thesauros & alia κειμήλια, quæ hostibus eripuerat, in ærarium publicum & eorum partem militibus, quorum Virtute, ope, societate & auxilio tales res gesserat, distribuebat, partem civibus donabat ac largiebatur, quemadmodum id Tit. Liv. Dio Cass. Blondus Flav. Alexander ab Alexandro & alii Historici quamplurimi, satis superq; testantur. Verum, nullam aliam ob causam hosce Victores Pompâ Romæ triumphali exceptos esse, quam, quod regna debellarint, pacificos turbarint, Urbes desolarint, thesauros exhauserint, plurimum sangvinis in noxii effuderint, innumeras fecerint Viduas, & multos viros nobiles Vitâ orbarint, certum est. Rectè itaq; Aurelianus Imperator in Epist. ad Cornelium amicum, *Ita me Dii ament*, inquit *ut ipso die trinmphi mei, cum ex Curru triumphali captivos intuerer catenis onustos & pecunias contemplarer, quas vehebamus prædatitias, multorum innoxiorum spolia; cumq; Viduas audirem infelices maritorum obitum deplorantes, & tot nobilium civium, qui in Asia ceciderant, recordarer etsi lætitiam palam præ me ferrem, clam tamen guttas flens sangvineas profudi.* & paulo post, *Haud scio quid de illo statuendum sit Principe, qui ex bello reversus, ut triumphanti sibi urbem ingredi liceat, petit aut flagitat. Si enim, quod rationi consentaneum est, vulnera cogitat quæ corpore excepit, si pecunias, quas expendit, si oppida, quæ exussit: si pericula, quæ exhausit; si damna, quæ fecit, si homines plurimos, quos nullâ de causâ occidit, si amicos, quos amisit; si inimicos, quos paravit; si quietem, quâ usus est exiguam; si quantum & quam multis debeat; hæc, inquam, si cogitet, cum gemitibus illum excipiendum dixerim & inter largissimos lacrymarum imbres invehi oportere.* Quamvis autem veterem triumphandi morem nostrum non sit improbare, cum præmia talia ad virtutem animent, & amorem in animis civium excitent, verumtamen animæ solatium haud præbent aut conciliant, Valeant itaq; Romulides cum hac suâ pompâ, suisq; triumphatoribus erigant

--- --- monumentum ære perennius
Regaliq; situ pyramidum altius,
Quod non imber edax, non Aquilo impotens
possit diruere.

Multo

Multo nobiliorem hodiernus dies nobis ob oculos ponit triumphum, quem non Martis vel Bellonæ, ſed JEHOVÆ omnipotentis filius, ſalvator, redemptor & juſtificator noſter agit. Hic eſt Verus ille Simſon, qui ambas inferorum portas poſtibus evulſis, repagulis & obicibus fractis, removit ex diro inferni carcere, ſuperatis omnibus Furiis infernalibus, liberum egreſſum ad veram libertatem nobis aperuit. Hic eſt verùs ille David, qui potentia ſua divina glorioſum, jactabundum & minacem Goliathan toti humano generi hoſtem infenſiſſimum devicit, proſtravit, & populo ſuo glorioſam & æternam victoriam peperit. Hic Ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παῤῥησίᾳ θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ h. e. exutos deſpoliatos principatus ac poteſtates oſtentavit palam, triumphans de illis per ſemet ipſum. Hic verus eſt ille Jonas, qui ad compeſcendas procellas, ſedandam, inquam, patris iram in mare projectus, â Balæna abſorptus, incolumis in portum delatus, ex voraginibus & vorticibus quaſi Mortis prodiit, hodie revixit & tripudians reſurrexit. Ecce, inquit, fui mortuus, & ſum vivens in ſecula ſeculorum, & habeo claves mortis & inferni. Non hic Leones cum Antonio, nec Elephantes cum Pompejo ad inſolentem pompæ & triumphi ſplendorem introducit ſed Draconem antiquum, ſerpentem tortuoſum, Leonem rugientem, contrito ejus capite & exutis ſpoliis in triumpho oſtendit. Ubi jam Cæſar, Ubi Fabius, Ubi Domitius, Ubi Lepidus Ubi Marius Ubi Veſtidius, Ubi Camillus, Ubi Claudius Nero, Ubi Marcus Portius Cato, Ubi L. Quintius, Ubi Scipio Naſica, Ubi M. Fulvius, Ubi Manlinus, Ubi deniq; Aurelianus & Veſpaſianus, reliquiq; Duces ſtrenui, qui prioribus illis ſeculis magnitudine ſua caliginem aliis inducere viſi ſunt: Illi quotquot fuerunt, jam dudum rigidas fatorum leges experti diem obierê; nil niſi triſte cadaver humandum poſt tam excelſam amplitudinem relinquentes, Et nunc quotquot teſtante Lyrico,

Vixere fortes ante Agamemnona
Omnes illachrymabiles
Urgentur ignoti longa Nocte

Noster autẽ triumphator CHRISTUS hodie ex antro sepulchri, ut vera & rediviva Phœnicis caro surrexit, quā decoxerat Cinamonium pietatis, granum frumenti, quod solum in terra mortificatum est in Passione, multum fructum attulit in resurrectione. Solus enim mortuus est sed solus minime resurrexit, quin omnibus nobis peccato mortuis ad verā vitā resurgendi causam præbuit. Ita enim Apostolus ad Roman. *An ignoratis nos quotquot baptizati sumus in Christum, in mortem ejus esse baptizatos; sepulti igitur sumus una cum eo per baptismum in mortem, ut, sicut Christus excitatus est ex mortuis per gloriam Patris, ita & nos in nova Vitâ ambulemus & vers. 8. Quod si mortui sumus cum Christo, credimus, fore, ut etiam cum eo vivamus, Ut qui sciamus Christum excitatum ex mortuis, non amplius mori, mortem, inquam, ei non amplius dominari. Nam, quod mortuus est, peccato mortuus est semel: quod autem vivit, DEO vivit. Ita etiam vos colligite, vos ipsos tum mortuos esse peccato, tum vero vivere DEO per Christum Jesum Dominum nostrum.* Quod cap. 8 adhuc clarius exprimit, quando, *Si autem,* inquit, *spiritus ejus qui excitavit JESUM ex mortuis habitat in vos, is, qui excitavit Christum ex mortuis, vivificabit etiam mortalia corpora vestra, per inhabitantem ipsius spiritum in vobis.* Detestandus itaq; est error eorum, qui teste Augustino, resurrectionem carnis fore negabant, pro quâ corporum μεπμψύχωσιν substituebant, per quam humanæ animæ in alia corpora migrarent, eorum nempe quos quisq; in hâc vita amassent vel etiam occidissent: ut qui Muscam vel Murem occidisset, in eam mutaretur: atq;, ut ulterius delirare pergebant, contrariam sortem illi sortiretur homo, quam hic quisq; nostrum habuisset: dives nimirum in pauperem, pauper in divitem renasceretur sicut etiam Epiphanius hanc ridiculam opinionem notavit. Hinc superstitionis ejus asseclæ imitantes Pythagoreorum nugas & Encratistorum furores & hæresin, esum carnium vitarunt, lactis item ac ovorum, nefas arbitrati, ex ullo animantis genere quicquam degustare, ne, ut salse Tertul. ait, bubulam de ali-

quo

quo proavo quisquam obsonaret. Quid autem obsecro veris christianis hac opinione absurdius, aut quid illis reliquum solatii esset, si spes alterius Vitæ felicissimæ post tot ærumnas illis auferretur. Refutarunt illam suo tempore Athenagoras, Theophilus, Tacianus, Ireneus, Tertullianus, refutant illam ipsamet Apostolorum sancta & infallibili manu consignata monumenta. Hæc profecto mortuos revicturos clamant, Hæc mortalitati nostrorum corporum immortalitatem pollicentur. Hæc spondent nos resurrecturos, quomodo Christus ille ex mortuis primogenitus resurrexit. Hæc corpora rediviva tradunt fore similia illustrato corpori Salvatoris, quod in monte Tabor lucem quidem cœpit fundere, carnis tamen naturam non exuit. Nos ergo qui Christi sacris initiati sumus dubitare non debemus in statum pristinũ mortuos excitari, talesq; legitimâ die ante conspectum DEI ex illo naturæ secreto produci, quales fuerint pro sua quisq; qualitate suscepti, Apostolo dicente: ad Corinth. 5. *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut recipiat unusquisq; corporis sui merita secundum ea, quæ gessit sive bona sive mala.* Quemadmodum enim Luna quæ verè rationis humanæ omnia in se lineamenta depinguit nata sangvineæ teneritudinis, dubio cornu primo quasi de cunis apparet! paulatimq; crescendo jam puella, jam virgo pro quotidianæ æstatis incremento progrediens, lascivi cursus ambagibus carpit pensa mundana. At ubi matura aureo igne flagrantis luciflui aurigæ par laboribus fratris angustis circulis argenteum compleverit globum, paulatim devergit in senium, donec ultimâ senectute consumpta suâ morte revivissens, menstrualis ignis solenni germine accenso sumat rursus de fine principium, uti hæc eleganter Zeno in sermone de resurrectione mortuorum expressit. Quem imitatus Prudentius in hæc prorumpit verba.

Nosco meum in Christo Corpus consurgere: quid me
Desperare jubes? Veniam quibus ille revenit

Calcata

Calcata de morte Viis, quod credimus hoc est.
Et totus veniam: Nec enim minor aut alius quam
Nunc sum restituar Vultus, Vigor & color idem
Qui mòdo vivit erit, nec me vel dente vel ungue
Fraudatum revomet patefacti fossa sepulchri.
Qui jubet ut redeam non reddet debile quicquam.
Nam si debilitas redit, instauratio non est.
Quod casus rapuit, quod morbus, quod dolor hausit.
Quod truncavit edax senium populante veterno,
Omne revertenti reparata in membra redibit.

Si itaq; Mardochæus Ammane judæorum hoste confuso & ad patibulum acto, si Judas Maccabæus Nicanore fuso & devicto, ejusq; capite & dextera in triumphum ducta, festa solemnia in liberationis obtentæ memoriam instituerunt, quanto magis nos Christianos diem hunc sacrum agere, beneficiorum resurrectione Christi nobis tributorum recordari, &, pro tanto & inenarrabili beneficio gratias ore & corde agere & habere decet. Hoc namq; Christianorum festum, teste Augustino, est regnum cœli, salus mundi, vita credentium, occasus inferni, vita supernorum, resurrectio Vivorum, pretium redemptionis humanæ, cognitio mortis abolitæ; Cui & illud Ambrosii Encomion consonat. Dies Paschatos anni Veri & æterni principium est, primi mensis veræ vitæ tribuentis exordium, novella germinum, primi veris vera jucunditas. Unde etiam hujus diei tanta in Ecclesia ab ejus usq; primordiis festivitas & sanctitas, fuit, ut etiam nox ejus pervigilio coleretur referente Eusebio, & Greg. Nazian, qui scribit, noctem Paschalem vigiliis transactam, & luminum splendore illustratam; quiq; Vigilias ejus neglexerant, censuram rigidam Ecclesiasticam imo & publicam pœnitentiam sustinere sunt coacti: quam pœnam nec ipse imperator Philippus Arabs, teste Ruffino, effugere potuit. Et Procopius refert, totam diem Paschatos Christianos jejuniis & precibus suo tempore in multam usq; noctem transegisse. Nec non Athanasius in Epistola ad Dracontium, in Africanis Eccle-

sis

stiis hoc ritu suo tempore celebratum esse Pascha indicat, ut primo Conciones de resurrectione Domini ad cœtus collectos habitæ sint, postea verò ad epulas populus consederit, inspiciente & præcipiente & Episcopo, ut religiose & ritè epularentur. Cum igitur hoc festum toti Orbi ab omni ævo venerabile fuerit, in ejusq; celebratione & cultu vera nostra salus posita sit, utiq; demus operam necesse est, ut simus nova Conspersio in Christo, epulemur non in fermento malitiæ & nequitiæ, sed in azymis sinceritatis & veritatis, ita ut ambulemus digni vocatione nostrâ crucem quotidie tollentes, per lactucas sylvestres & amaras significatam, & in novitate ac sanctitate vitæ stemus ac cincti itinere, instar viri Israëlitæ, cogitantes, nos in mundo hoc peregrinos vivere, indeq; tandem in veram patriam commigrandum nobis esse. Vobis autem, quicunq; jurisdictioni nostræ subjecti estis, Studiosi juvenes, DEUS Domini nostri JESU CHRISTI pater gloriæ det spiritum sapientiæ & revelationis in agnitione ejus, illuminatis oculis mentis vestræ, ut sciatis, quæ sit spes illa Vocationis ejus, & quæ opes gloriæ hæreditatis ipsius in sanctis, & quæ sit supereminens magnitudo Virtutis ejus in nos, qui credimus secundum operationem potentiæ virtutis ejusquam operatus est in Christo suscitans illum â Mortuis, & constituens ad dextram suam in cœlestibus supra omnem principatum & potestatem & virtutem & dominationem & omne nomen quod nominatur non solum in seculo hoc sed etiam in futuro. P. P. Rostochi Sub Sigillo Rectoratus Ipsa Paschatos Dominica ANNO. M. DC. LVI.

